

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ТАШКИЧУЙСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ЮТАЗИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

423959, Республика Татарстан,
Ютазинский район, деревня Малые Уруссу,
улица Советская, дом 18а.
тел. 85593 4-23-10, факс 85593 4-23-40

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ТАШКИЧУ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

423959, Татарстан Республикасы,
Ютазы Районы, Кече Урыссу авылы,
Совет урамы, 18а йорты.
эл.адрес Tash.Utz@ tatar.ru

КАРАР

№ 14

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

30 декабрь 2016 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Ташкичу авыл жирлегенең 2016-2020 елларга һәм 2030 елларның план
чорына социаль-икътисадый үсеш планын раслау турында

Татарстан Республикасы Президентының 2015 елның 16 ноябрәндәге ПР-373 санлы күрсәтмәсенә ярашлы рәвештә, 2020 елга кадәрге чорга Татарстан Республикасының Социаль-икътисадый үсеш стратегиясен гамәлгә ашыру кысаларында, 2003 елның 6 октябрәндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы № 131-ФЗ санлы Федераль закон нигезендә, карар бирәм:

1. 2016-2020 елларга һәм 2030 елларның план чорына Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ташкичу авыл жирлеген социаль-икътисадый үстерү планын расларга.
2. Әлеге карарны махсус жиһазландырылган мәгълүмат стендында һәм веб-адрес буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән игълан итәргә.: <http://pravo.tatarstan.ru> - Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында интернет-телекоммуникация челтәрендә веб-адрес буенча урнаштырылган: www.yutaza.tatar.ru.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Ташкичу авыл жирлегә:

Р.К.Вәлиев.

Татарстан Республикасы

**Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлегенең 2016-2021
елларга һәм 2030 елга кадәрге чорга социаль-икътисадый үсеш
планы**

2016 ел

Эчтэлөк

- 1. Гомуми нигезлэмэлэр Ошибка! Закладка не определена.**
- 2. Акбаш авыл жирлегенен социаль-икътисади хэле характеристикасы . Ошибка! Закладка не определена.**
- 3. АСП социаль-икътисады үсешенен төп проблемалары .. Ошибка! Закладка не определена.**
- 4. АСПны социаль-икътисады үстеру проблемаларын хэл итү буюнча чаралар планы..... Ошибка! Закладка не определена.**

1. Гомуми нигезлэмэләр

Ташкичү авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсеш планы (алга таба – План) Татарстан Республикасы Президентының 16.11.2015 № ПР-373 йөкләмәсе нигезендә 2030 елга кадәр чорга Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен гамәлгә ашыру кысаларында, шулай ук 2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәр чорга Ютазы муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш стратегиясен эзерләү максатларында эшлэнгән (аннары ЮМР стратегиясе). План эшлэнгән чор ЮМР стратегиясендә билгелэнгән.

Илдә һәм республикада социаль-икътисадый һәм ижтимагый-сәяси процессларның югары дәрәжәдә билгесезлеген исәпкә алып, чараларның төп өлеше 2016-2017 елларда тупланган алга таба чараларны үтәү нәтижәләре, шулай ук ЮМР стратегиясен гамәлгә ашыру нәтижәләре нигезендә киләсе чорга чаралар исемлеген төгәлләнчәк дип фаразлана.

Чаралар исемлегендә эшләрне башкару вакыты, жаваплылык үзәкләре һәм финанс ресурсларының планлаштырылган күләме турында мәгълүмат бар, алар чараларны гамәлгә ашыру процессында, шулай ук жирле һәм республика бюджетлары мөмкинлекләреннән чыгып төзәтелә ала. 2. Характеристика социально-экономического положения Ташкичуйского сельского поселения

Торак пунктның мәйданы 6602,13 га тәшкит итә. Төзелгән территорияләр 243,6 га (0,4%), урман белән капланган мәйдан 2513,87 га (38,1%), авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр мәйданы 3538 га (53,5%). ТСПНЫҢ гомуми саны 648 кеше тәшкит итә, шуларның эшкә сәләтле 355 кеше, икътисади актив 343 кеше, 7 яшькә кадәр 39 кеше, 7-17 яшь 58 кеше, 55 яшькә кадәр хатын – кызлар 151, 60 ир – ат 204.

Ташкичуй авыл жирлегенең төп халкы татарлар 95%, руслар 2% кеше һ.б. халык саны санап үтелгән торак пунктлар буенча 1 таблицада күрсәтелгән.

Таблица 1

ТСП ЮМОР торак пунктларында яшәүчеләрнең саны 2016 елның 1 гыйнварына

Торак пункт	Халык саны	Татарлар.%	Руслар, %	Башкалар %
КечеУрыссу	645	95	2	3
Ташкичү	143	98	2	
Хөррият	19	95	2	
Биектау	48	80		20

Демографик күрсәткеч

Күрсәткеч исеме	2011 ел	2012 ел	2013 ел	2014 ел	2015 ел
Даими халык саны (ел башына) барлыгы:	670	667	659	645	648
Бер елда туганнар саны	6	6	5	3	6
Бер елда вафат булганнар саны	8	13	11	13	9
Халыкның табигый үсеше(+), кимеүе (-)	-2	-7	-6	-10	-3
Ел дәвамында килүчеләр саны	13	14	7	8	12
Бер ел эчендә чыгарылышлар саны	15	10	9	12	6
Миграция үсеше(+), халыкның кимеүе (-) 1)	-2	4	-2	-4	6

Ташкичуй авыл җирлеге (алга таба ТСП) 4 торак пункттан тора, аларның территорияль урнашуы 1 нче рәсемдә күрсәтелгән.

Рисунок 1

Торак пункт территориясендә «имени Тукая»ЖЧЖ жәмгыяте үз эшчәнлеген алып бара. Аңа 3 мең гектардан артык авыл хужалыгы жирләре һәм 1,8 мең баш эре мөгезле терлек беркетелгән. Житештерелгән продукциянең төп төрләре: сөт, ит һәм бөртекле культуралар. 2015 елда хужалык 3048 тонна бөртекле культуралар үстергән, 2258 тонна сөт һәм 222 тонна ит сатылган.

ЮМР ТСПДА кулланылмаган куәтләр, шул исәптән жирләр дә юк.

Торак пунктта сәүдә өлкәсе 3 стационар сәүдә кибете һәм 2 шәхси эшмәкәр киосклары белән тәкъдим ителә.

Хуррият торак пункттында стационар сәүдә объекты юк, шуңа күрә бу торак пунктта 1 күчмә сәүдә чарасы (автокибет) эшли.

Әмма авыл жирлегендә сәүдә стихияле характерда. Киләчәктә бу проблема авыл халкының яшәү рәвеше үзенчәлекләре, түбән хезмәт хакы, эш урыннары булмау кебек башка сәбәпләр белән бергә авыл халкының шәһәрләргә күченүенә ярдәм итә ала.

Торак пункт территориясендә 284 шәхси ярдәмче хужалык бар, аларга 264 баш эре мөгезле эре терлек, шул исәптән 91 баш савым көтүе беркетелгән.

Ташкичүй авыл жирлегендә бер гомуми белем бирү мәктәбе бар, анда 42 бала белем ала. Балалар 1 нче сыйныфтан алып 9 нчы сыйныфка кадәр бер сменада укыйлар. 10 һәм 11 сыйныфларда укуларын давам итәргә теләгән балалар Урыссу авылындагы база мәктәпләрендә белем ала. Укучыларны база мәктәпләренә мәктәп автобусы белән алып киләләр.

1 мәктәпкәчә балалар учреждениесе эшли, анда 13 бала исәпләнә.

Авил халкына дөвалау-профилактика ярдәмен Кече Урыссу һәм Таш-Кичү торак пунктларында урнашкан 2 фельдшер-акушерлык пункты күрсәтә. Фельдшер-акушерлык пунктларында 2 белгеч эшли.

Торак пункт территориясендә 2 авыл мәдәният йорты бар, анда 2 белгеч эшли. Ел саен клуб учреждениеләрендә 40тан артык мәдәни-массакуләм чара үткәрелә. Торак пунктта 2 китапханә бар. Китапханәләргә хезмәт күрсәтү зонасына 2 торак пункт керә.

Китапханәләрнең документ фонды 20649 данә тәшкил итә, шул исәптән:

- 20643 данә китап;
- аудиовидеокассеталар 6 данә;

Ташкичү торак пункттында физик культура һәм спорт белән даими шөгыльләнүгә төрле категорияләргә кертү юлы белән халыкны сәламәтләндерү игътибарсыз калмый.

Кешеләрнең яшәү рәвешендә уңай үзгәрешләргә омтылышын тормышка ашыру өчен «Дубравушка»балалар сәламәтләндерү лагеры базасындагы Хуррият торак пункттындагы чаңгы-прокат базасы ярдәм итә.

Яшьләр сәясәте, физик культура һәм спорт өлкәсендәге сәясәт авыл жирлеге башлыгы эшчәнлегендә мөһим юнәлеш булып тора. Физик культура һәм спортны үстерүгә юнәлдерелгән чаралар ел саен физкультура һәм спорт белән шөгыльләнүче халыкны колачлауны арттыра.

Таблица 3
ТСПНЫҢ социаль инфраструктурасы характеристикасы

№	исеме	саны
1	Мәгариф учреждениеләре(мәктәпләр)	1
2	Мәдәният йортлары һәм авыл клублары	2
3	Мәктәпкәчә балалар учреждениеләре	1
4	ФАП	2
5	Китапханә	2

Консолидациялэнгән бюджет үтәлеше динамикасы
Ташкичү авыл жирлеге буенча

Таблица 4

исеме	Үлчәү берәмлеге	Еллар буенча фактик чагылыш				
		2011 ел	2012 ел	2013 ел	2014 ел	2015 ел
Керем өлеше	Мең сум	2720	2337	2005	4174	4155
Чыгым өлеше	Мең сум	2729	2108	2199	4170	3595

2015 елда бюджетның чыгым өлеше 2014 ел белән чагыштырганда 13,8% ка кимегән һәм 3595 мең сум тәшкил иткән.

Таблица 5

Байраклы Тамак авыл жирлегенә үз-үзен тәэмин итү динамикасы 2010-2015 еллар

Исеме	Үлчәү берәмлеге	Еллар буенча чын мәгънәсендә					
		2010 ел	2011 ел	2012 ел	2013 ел	2014 ел	2015 ел
Салым һәм салым булмаган керемнәрнең гомуми керем күләмендә өлеше	%	29,12	27,43	50,46	65,68	42,28	68,18

ТСПНЫҢ бюджет белән тәэмин ителеш дәрәжәсе 100 процент тәшкил итә, чөнки республика дәрәжәсендә муниципаль берәмлекләрнең бюджетлары балансланган. ТСП бюджетында үз салымнарының 68 проценты.

3. ТСПНЫҢ социаль-икътисади үсешенә төп проблемалары

Төп проблемалар исемлеге һәм аларның әһәмиятен бәяләү 6 нчы таблицада китерелә.

Таблица 6

Основные проблемы ТСП

№	Проблема исеме	Проблеманың ун баллы шкала буенча әһәмияте
1	Эшкә яраклы халыкның китүе	5
2	Туучылар саны кимү	6
3	Югары үлем	4
4	Торак белән тәэмин ителешнең түбән дәрәжәсе	5
5	Түбән керем дәрәжәсе, шул исәптән хезмәт хақы	10
6	Эш урыннары булмау	10
7	ЛПХ һәм жирле фермерлар житештергән продукциянең түбән сатып алу бәясе. Продукцияне сатуда ЮМР уртак предприятиесенең консолидацияләнгән позициясе булмавы	9
8	Ldl активлыгының түбән дәрәжәсе	7
9	Квалификацияле кадрлар житмәү	2

10	Авыл клублары белән җитәрлек тәэмин ителмәү	1
11	Түбән пенсия дәрәжәсе	5
12	Каты түшәлгән юллар җитәрлек түгел	5
13	Инженерлык һәм социаль инфраструктураның тузганлыгы	8
14	Авыл җирлеге торак пунктларының генераль планы булмау	5
15	Кибетләрнең ваклап сату күләмен киметү, продукциянең җитәрлек ассортименты булмау һәм техник яктан җиһазландырылмавы	5

4. ТСПНЫҢ социаль-иқтисади үсеше проблемаларын хәл итү буенча чаралар планы
Югарыда күрсәтелгән проблемаларны хәл итү буенча чаралар планы 7 нче таблицادا күрсәтелгән.

Таблица 7

Чаралар исеме

№	Чара исеме	Башкару вакыты	Җаваплы башкаручылар	Тәэмин итү ресурслары
1	Халыкта сәламәтлекне саклауга һәм авырулар үсешен киметүгә ярдәм итүче тәртип модельләрен формалаштыру	2016-2030 еллар.	Ташкичү ЖЧЖ, ТР ЮМР Башкарма комитеты, «Урыссу РҮХ»ДАССО	-
2	Авыл хуҗалыгы предприятиеләрендә күчмә профессор тикшерүләрен оештыру һәм үткәрүдә ярдәм күрсәтү	2016-2030 еллар.	Ташкичү ЖЧЖ, ТР ЮМР Башкарма комитеты, «Урыссу РҮХ»ДАССО	-
3	Халыкны диспансерлаштыру	2016-2030 еллар.	Ташкичү ЖЧЖ, ТР ЮМР Башкарма комитеты, «Урыссу РҮХ»ДАССО	-
4	Яшүсмерләрнең сәламәт яшәү рәвеше алып баруга мотивациясен арттыру максатыннан профилактика, яшьләр акцияләре, түгәрәк	Ел саен	Ташкичү ЖЧЖ, ТР ЮМР Башкарма комитеты, «Урыссу РҮХ " ДАССО, МКУ ЮМР мәгариф бүлеге, ЮМР яшьләр	-

	өстәлләр, очрашулар, наркотикларны профилактикалау өчен семинарлар үткәрү		һәм спорт бүлеге	
5	Дәүләт алкоголь идарәсе, РОВД, легаль булмаган алкоголь сату очраklarын ачыклау инспекциясе хезмәткәрләре белән берлектә ай саен рейдлар үткәрүгә ярдәм күрсәтү	2016-2030 еллар.	Ташкичү ЖЧЖ башлыгы, ТР БМР башкарма комитеты, Дәүләт алкоголь инспекциясе (киләшү буенча), РОВД	-
6	Торак төзелеше өчен жир кишәрлекләренә ихтыяҗны тәмин итү	2016-2030 еллар.	Ташкичү уртак предприятиесе башлыгы, ТР БМР башкарма комитеты, ТР ТКХ Төзелеш министрлыгы (киләшү буенча)	
7	Бозылган жирләргә рекультивацияләү	2016-2030 еллар.	Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы башкарма комитеты	
8	Кулланылмаган житештерү мәйданнары, шул исәптән жир кишәрлекләргә реестрын формалаштыру һәм инвентаризацияләү	һәрдаим	Ташкичү ЖЧЖ башлыгы, ТР БМР башкарма комитеты	-
9	Гражданның үзара салымы һәм юл фонды программасында катнашу хисабына автомобиль юлларының торышын яхшырту	2016-2021 еллар	Ташкичү уртак предприятиесе башлыгы, ТР БМР башкарма комитеты, ТР торак-коммуналь хужалык Министрлыгы (киләшү буенча)	-
10	Территорияләргә яшелләндерү аша экологиягә тискәре йогынтыны киметү	2016-2021 еллар	Ташкичү авыл жирлегә башлыгы, ТР БМР башкарма комитеты, авыл хужалыгы оешмасы	-
11	СМСПНЫ үстерү республика программаларында (Лизинг-	2016-2030 еллар	Ташкичү уртак предприятиесе	-

	Грант) катнашу һәм яшь (яңа гына эшли башлаган) эшмәкәрләрнең үз бизнес-идеяләрен тормышка ашыру өчен «Эшмәкәрлек фабрикасы» бизнес-проектында катнашу инициативасы		башлығы, ТР БМР башкарма комитеты, ТР Икътисад министрлығы (киләшү буенча)	
12	Яшь белгечләрне авылда арзан торак белән тәмин итү өчен дәүләт программаларында катнашу инициативасы	2017-2020 еллар	Ташкичүй районы башлығы, БМР башкарма комитеты, ТР Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык Министрлығы	-
13	ЛПХны үстерү буенча программаны гамәлгә ашыру, барлык этапларда да ярдәм күрсәтү өчен шартлар тудырырга	2016-2018 еллар	Ташкичү авыл жирлегә, ТР БМР башкарма комитеты	
14	ЮМР авыл хужалыгы продукциясен сатуның бердәм операторын булдыру буенча тәкъдимнәр әзерләү	2017 ел	ТСП башлығы, ТР БМР башкарма комитеты	-
15	ТСПНЫҢ эшкә сәләтле халкы арасында МСПны яклау турында мәгълүмат бирү, шулай ук ТСП яки ЮМР территориясендә үз бизнесын булдыру белән кызыксыну турында сораптыру үткәру	2017 ел	ТСП башлығы, ТР БМР башкарма комитеты	-
16	ТСП товарларының төп төркемнәре буенча базар сыйдырышлылыгын анализлау	2017 ел	ТСП башлығы, ТР БМР башкарма комитеты	
17	Халыкның финанс грамоталылыгын арттыру кысаларында гамәлгә ашырыла торган чараларда ТСП халкының катнашуын тәмин итү	2017-2020 еллар	ТСП башлығы, ТР БМР башкарма комитеты	

18	ЮМР үзәк район хастаханәсе һәм Казан шәһәре медицина учреждениеләре белгечләре тарафыннан халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен күчмә кабул итүләр һәм консультацияләр үткәрү турында тәкъдимнәр әзерләү	2017-2020 еллар	ТСП башлыгы, ТР БМР башкарма комитеты	
19	Пенсионерларны ЛПХ үсешендә актив катнашуға жәлеп итү тәкъдимнәрен әзерләү һәм механизмнарын эшләү	2017-2020 еллар	ТСП башлыгы, ТР БМР башкарма комитеты	
20	«Чиста су»федераль максатчан программасында катнашу юлы белән торак пунктларда су агызу челтәрләрен реконструкцияләү һәм төзү	2016-2020 еллар	ТСП башлыгы, ТР БМР башкарма комитеты, ТР төзелеш һәм торак-коммуналь хужалык Министрлыгы (киләшү буенча)	
21	«Лизинг-Грант»программасында КФХ, гаилә фермалары һәм ЛПХ гражданның катнашуын башлап жиберергә,	2016-2021 еллар	ТСП башлыгы, ТР БМР башкарма комитеты, ЮМРДА УСХиП (киләшү буенча), ЯМР ИК, МР халыкны эш белән тәэмин итү үзәге ДБУ (киләшү буенча), ТР Ахип (киләшү буенча)	-
22		2016-2019 еллар	ТСП башлыгы, ТР БМР башкарма комитеты, ЮМРДА УСХиП (киләшү буенча), ЯМР ИК, МР халыкны эш белән тәэмин итү үзәге ДБУ (киләшү буенча), ТР Ахип (киләшү буенча)	
23	Яңа ферма төзү белән мөгезле эре терлек санын арттыру	2016-2021 еллар	ТСП башлыгы, ТР БМР башкарма комитеты, ЮМРДА УСХиП (киләшү буенча), ЯМР ИК, МР халыкны эш белән тәэмин итү үзәге ДБУ (киләшү буенча), ТР Ахип (киләшү буенча)	

24	Авылда эшқуарлыкны үстерүгә ярдәм итү КФХ, ИП, гаилә фермалары булдыруда, шул исәптән җир кишәрлекләрен һәм биналарны бизәүдә ярдәм күрсәтү юлы белән дә	2016-2021 еллар	ТСП башлығы, ТР БМР башкарма комитеты, ЮМРДА УСХиП (киләшү буенча), МСХиП (киләшү буенча)	
25	Авыл хужалыгы техникасы паркын яңарту	2016-2021 еллар	районның авыл хужалыгы предприятиеләре	
26	Туфракның уңдырышлылығын арттыру:	2016-2021 еллар	ТСП башлығы, ТР БМР башкарма комитеты, ЮМРДА УСХиП (киләшү буенча), МСХиП (киләшү буенча)	
27	кислотлы туфракны эзбизләү	2017-2021 еллар	ТСП башлығы, ТР БМР башкарма комитеты ЮМР УСХиП	-
28	- минераль һәм органик ашламалар кертү	2017-2020 еллар	Ютазинский РПС	-
29	кыр чәчү әйләнешләрен чиратлаштыру	2017-2018 еллар	Ютазы РПС, авыл эшқуарлары	-
30	Үсемлекчелектә югары маржиналь культуралар кертү юлы белән терлекчелек һәм үсемлекчелекне үстерү	2017-2018 еллар	Ютазы РПС, авыл эшқуарлары	-
31	2021 елга элиталы орлыклар чәчелгән мәйданны 95% ка җиткерү элиталы орлыклар чәчелгән җир кишәрлекләренең өлешен арттыру юлы белән	2016 ел	Ютазы РПС, авыл эшқуарлары	